

Parlamentul
Republicii Moldova

RM nr. 05
27 ianuarie 2021

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Biroul Permanent al Parlamentului
Republicii Moldova

În conformitate cu prevederile art. 73 din Constituția Republicii Moldova și art. 47 din Regulamentul Parlamentului se înaintează cu titlul de inițiativă legislativă proiectul hotărâre a Parlamentului Republicii Moldova cu privire la constituirea Comisiei speciale pentru evaluarea gestionării integrate a resurselor de apă din bazinul râului Nistru.

Anexă: 1. Proiectul de hotărâre
2. Nota informativă

Deputații în Parlament

D. Născoc
G. Graceliță
Pavel Mîrșă

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA		
D.D.P. Nr. <u>17</u>		
<u>27</u>	<u>01</u>	<u>2021</u>
Ora _____		

HOTĂRÎRE

cu privire la constituirea Comisiei speciale pentru evaluarea gestionării integrate a resurselor de apă din bazinul râului Nistru

Parlamentul adoptă prezenta hotărâre.

Art.1. – Se constituie Comisia specială (în continuare Comisia) pentru evaluarea gestionării integrate a resurselor de apă din bazinul râului Nistru în următoarea componență :

Președintele Comisiei – 1
Vicepreședintele Comisiei – 1
Secretarul Comisiei – 1
Membrii Comisiei – 4

Art.2. –Comisia, în termen de 3 luni va prezenta Parlamentului un raport cu privire la activitățile desfășurate.

Art.3. – Prezenta hotărâre intră în vigoare la data adoptării.

Președintele Parlamentului

Nota informativă

la proiectul de hotărâre cu privire la constituirea Comisiei speciale pentru evaluarea gestionării integrate a resurselor de apă din bazinul râului Nistru

Râul Nistru reprezintă principala arteră acvatică a Republicii Moldova care are un rol vital în aprovizionarea populației cu apă potabilă, în asigurarea necesităților agriculturii, industriei și, în general, în dezvoltarea durabilă a țării.

Fluviul Nistru este principala sursă de apă potabilă a Republicii Moldova care asigură necesitățile a 70% din populația țării, și 99% – a mun. Chișinău.

Cu referință la principala sursă de apă a țării, menționăm că, actualmente acest obiectiv acvatic se confruntă cu cele mai grele timpuri și este supus unor pericole fără precedent. Și anume, se atestă degradarea regimului hidrologic, hidrochimic și hidrobiologic, micșorarea capacității de autoepurare a fluviului, dispariția mai multor specii valoroase de pești (cleanul, scobarul, bibanul, somnul, mreana, morunașul, etc.), înnămolirea intensivă a fluviului și a lacului de baraj Dubăsari, nivelul scăzut al apei, deseori, până la dezgolirea fundului fluviului Nistru.

Abordând aspectul necesității de resurse de apă este de menționat că, conform standardelor internaționale, un prag de apă mai mic de 1.000 de metri cubi pentru o persoană pe an poate împiedica dezvoltarea economică și afecta calitatea vieții populației. Planul de gestionare a districtului bazinului hidrografic Nistru estimează acest indicator la 500 m³/locuitor/an.

Pe cale de consecință, rezultă că, Republica Moldova deja se află într-o stare critică în ceea ce privește accesul la apă și dezvoltarea economică durabilă, respectivul aspect este semnalat și de către Oficiul din Chișinău al Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare.

Republica Moldova, fiind o țară în care agricultura reprezintă o ramură prioritară pentru economia națională, acordă o atenție sporită dezvoltării sistemelor de irigare.

În contextul schimbărilor climatice din ultima perioadă, insuficiența de apă pentru irigare ar putea compromite respectiva ramură a economiei naționale, iar securitatea alimentară ar putea fi pusă în pericol.

Toate acestea se datorează activității nehibzuite a omului, inclusiv prin poluarea apelor, defrișarea pădurilor, stocarea neautorizată a deșeurilor, activitatea industrială, în special, extragerea nisipului și prundișului (filtrul natural) din albia râului, construcția necontrolată de baraje și lacuri de acumulare.

La fel, printre cauzele ce au influențat extrem de negativ starea de lucruri în această problemă s-a evidențiat și impactul în urma activității Centralei Hidroelectrice din Novodnestrovsk, care se află pe teritoriul Ucrainei, afectând deosebit de grav situația ecologică a ecosistemului fluviului. Ultimii ani demonstrează deficitul crescând de apă în râul Nistru din cauza funcționării nodului hidraulic ucrainean.

O îngrijorare profundă astăzi reprezintă intențiile părții ucrainene de instalare și punerea în funcțiune a noilor turbine și extinderea Centralei Hidroelectrice Novodnestrovsk, precum și construcția cascadei de 6 hidrocentrale pe Nistru în regiunea Ternopol, Ivano-Frankoysk și Cernăuți. Potrivit experților din domeniu, inclusiv celor din Ucraina, aceste proiecte ar putea spori activitatea seismică în regiune, riscul de eroziune și alunecări de teren, ar putea înrăutăți calitatea apei și perturba funcționarea ecosistemului Nistrului Mediu și Inferior, precum și a deltei, și ca consecință va avea un impact negativ asupra ecosistemului Mării Negre și va putea crea dificultăți semnificative în alimentația cu apă a Republicii Moldova.

În consecință, constituirea Comisiei speciale pentru evaluarea gestionării integrate a resurselor de apă din bazinul râului Nistru va avea drept obiective de bază:

Ø Evaluarea potențialului râului Nistru;

Ø Examinarea relațiilor de colaborare transfrontaliere pe subiectul utilizării durabile a resurselor naturale din bazinul râului Nistru, care să asigure în mod echitabil necesitățile generațiilor actuale și viitoare;

Ø consolidarea cadrului instituțional și organizatoric necesar valorificării viabile și protecției bazinului fluviului pentru asigurarea securității alimentare a țării;

Ø identificarea soluțiilor pe marginea problemelor identificate;

În această ordine de idei, propunem forului legislativ adoptarea prezentului proiect de hotărâre.

Radu Mudreac
Deputat în Parlament